

Porirua Development

‘Oku mau langa’i hake mo fakatupulekina ‘a Porirua.

Ko hai ‘a e kautaha HLC?

Ko e kautaha eni ‘oku nau pule’i fakalukufua mo tokanga’i ‘a hono langa e ‘ū fale fo’ou pea ‘oku nau hoangāue mo e Housing New Zealand pea mo e ngaahi kautaha langa taautaha kehekehe ki hono langa ‘o e ‘ū ‘api nofo totongi ‘a e pule’angá, ‘api ke tu’uaki fakatau atu pea mo e ‘api ‘oku ma’ama’a mo faka’atu’i hono mahu’inga ke fakatau atu mo kinautolu. Ko e HLC ko e kautaha ia ‘a e Housing New Zealand Corporation pea na’e fokotu’u e kautaha ni he ta’u ‘e 12 kuo hilí ke nau pule’i e langa ngaahi fo’ou ‘i Hobsonville Point ‘oku tu’u he tokelau hihifo ‘o ‘Okalani.

Ko hono langa fo’ou ‘o Mangere, Northcote, Mt Roskill pea mo Oranga foki ‘oku pule’i kotoa ia ‘e he HLC. Ko e taumu’a ‘a e kautaha ni ‘oku ope atu ‘e nau faifatongiá ‘o ‘ikai ko e langa fale pē. ‘Oku nau langa foki ha nofo’anga lelei ‘oku taau mo e kakaí ‘i he lolotonga ni pea mo e to’utangata ‘o e kkaha’ú na foki.

Ko e hā e ngaahi me’a ‘oku ‘amanaki ke fai?

Te mau fakalelei’i pe holoki kae langa fo’ou ha falenofa’anga ‘a e pule’angá ‘e 2000 ‘i he feitu’u Eastern Porirua koe’uhi ke nau hoko ko e ngaahi fale ‘ok māfana, mātu’u, mo malu ange ki he nofo.

Pea te mau toe langa ha ‘api fo’ou ‘e 2000 ke fakatau atu pea ko e ni’ihi ‘e totongi faka’atu’i (affordable) pea mo e ni’ihi ‘e fakatau atu ki hono mahu’inga totonu ‘o kau ai ‘a e ngaahi ‘api ‘o e langa KiwiBuild.

Ko e hā e lelei ‘e ma’u mei he ngāue ni?

‘E toe lahi ange ai ‘a e ngaahi ‘api nofo’anga lelei pea mo faka’atu’i ‘a hono totongi.

Te mau ngāue fakataha mo e Porirua City Council ke fakalelei’i ‘a e hala pule’anga, pa’ake pea mo e ngaahi fo’i ‘ata’atā koe’uhi ke hao mo malu ange pea faingofua ange ‘a e felōngoaki ‘a e kakai.

‘E toe lahi ange ai foki ‘a e faingamālie ke ma’u ha ngāue, ako ngāue pea mo e ngaahi pisinisi foki.

Ka ‘e ‘i ai ha ‘ū fale fakatau ‘e faka’atu’i ange hono mahu’inga?

‘Io, ‘e ma’u heni e faingamālie ke fakatau ai ‘e he kakai ha ngaahi ‘api totongi faka’atu’i ‘o kau ai mo e ngaahi ‘api he langa KiwiBuild.

‘E fōtunga fēfē ‘a e ngaahi fale nofo totongi ‘o e pule‘anga?

‘E lahi ‘a e ngaahi sipinga fale mo e ‘api ke langa he feitu‘u ni pea ke tuha mo taau mo e ngaahi fāmili kehekehe. ‘E kamata pe mei he ngaahi fale loki mohe ‘e 1 ‘o a‘u ki he 5 ‘o lahi fe‘unga ki he fāmili pea ‘e kau ki ai ‘a e ngaahi fale ‘oku tu‘u fakataha mo fepikipiki‘i (terraced housing) pea mo e tu‘u taautaha kae‘um‘a ‘a e ngaahi ‘apaatimeni. ‘E kau heni ‘a e ngaahi fale iiki mo tauhingofua pea faingofua ‘a e fehū‘aki ai ki tu‘a pea mo loto ‘a e kakai faingata‘a‘ia fakasino mo heka saliote.

Koau ‘oku ou lolotonga nofo totongi he fale ‘a e Housing NZ. Ko e hā e me‘a ‘e hoko ki a aú?

‘E tokanga‘i makehe koe ‘e he kau ngāue (Tenancy Liaison Team) ‘a e Housing NZ ke fakasio ha fale ke ke hiki fakataimi ki ai mo fakatatali ai pe ki ha maau hao nofo‘anga fo‘ou. Te mau fakasio pē ha ‘ū fale ‘oku ofi holo he ngaahi fiema‘u angamahení hangē ko e akó mo e ‘ū feitu‘u ma‘u‘anga tokoni ‘i he komiuniti.

Fēfē leva ‘a e nofo‘a e komiuniti ‘i he lolotonga ni?

‘Oku mau fiema‘u ‘a e ola lelei taha ma‘a e vāhenga Eastern Porirua pea ko ia ai ‘e fiema‘u ke kau mai ‘a e kakai ‘o e komiuniti ni ki he langa ‘oku fai pea ‘oku fakaafe‘i atu ke mou kau mai ki hono fakatoka ‘o e kaha‘u.

Pea ‘e kamata ‘a fē ‘a e ngāue ni?

‘E kamata ‘a hono keli mo fakatoka ‘o e kelekelé ‘i he 2019.

Pea te u kau fēfē atu ki he ngaahi me‘a ni?

‘Oku mau fiema‘u ‘a e komiuniti ke uho‘aki ‘a ‘emau fokotu‘utu‘u ngāue, ko ia ai kapau ko ha tokotaha koe ‘oku ke nofo heni pe ‘oku tu‘u ha‘o pisinisi heni pe ‘oku ke kau ki ha kulupu, te mau tali fiemālie ke tau fe‘iloaki mo ma‘u mai ‘a ho‘o fakakaukau.

Teu toe ma‘u ha fakamatala fakaiiki ange mei fē?

‘Oku mau fiema‘u ‘a e komiuniti ke uho‘aki ‘a ‘emau fokotu‘utu‘u ngāue, ko ia ai kapau ko ha tokotaha koe ‘oku ke nofo heni pe ‘oku tu‘u ha‘o pisinisi heni pe ‘oku ke kau ki ha kulupu, te mau tali fiemālie ke tau fe‘iloaki mo ma‘u mai ‘a ho‘o fakakaukau.